

REMISSVAR

Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Vårt datum: 2023-11-08

Vårt diarienummer: ADM/2023:482

Ert datum: 2023-06-27

Er beteckning: A2023/00885

Kopia till Utbildningsdepartementet

Etablering för fler – jämställda möjligheter till integration

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har inga synpunkter på förslagen men vill framhålla följande.

7.4.6 Enhetlig myndighetsinformation ska tas fram

Utredningen gör bedömningen att Arbetsförmedlingen bör få i uppdrag att i samverkan med Migrationsverket, länsstyrelserna samt Sveriges Kommuner och Regioner ta fram gemensam information till nyanställda om det svenska samhällets förväntningar och krav på deltagande i arbets- och samhällslivet samt möjligheter till stöd för etableringen.

De som ska nås av denna information har i vissa fall även rätt till studiestöd, vilket också kan vara ett stöd som ökar möjligheterna till etablering i Sverige genom utbildning. Det kan därför finnas skäl att överväga om den föreslagna gemensamma informationen även bör innehålla information om möjligheterna att få studiestöd för den som vill studera och på så sätt öka möjligheterna att få en anställning.

11.6.6 Sammanfattning av kostnadskonsekvenserna för staten

Utredningen anger att en konsekvens som bör beaktas är att nyanlända anhöriginvandrare kommer att ha möjlighet att komplettera sina kunskaper på komvux som en del av etableringsinsatserna. Det var enligt utredningens beräkningar 5 procent av övriga anhöriga med 0-2 års vistelsetid i landet som hade inkomster från studier som sin huvudsakliga inkomstkälla. Bland dem som varit bosatta i landet 3-4 år var motsvarande andel 15 procent. Utredningen anger att statens kostnader för studiestöd därmed kan minska som en följd av utredningens förslag.

De som omfattas av den utvidgade målgruppen motsvarar till viss del de som har rätt till studiestöd enligt 2 kap. 4 § och 3 kap. 4 § studiestödslagen efter den ändring som trädde i kraft den 20 juli 2021. Det gäller utländska medborgare som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 eller 3 a §§ utlänningslagen samt tredjelandsmedborgare som har rätt till studiestöd som familjemedlemmar till EES-medborgare.

REMISSVAR

CSN uppfattar förslaget om en utvidgad målgrupp för etableringsinsatser som att deltagandet i programmet är frivilligt. Det är då inte självklart att den som kan studera inom ramen för etableringsprogrammet kommer att välja den lägre etableringsersättningen i stället för studiemedel, då det senare ger mer pengar. I vissa fall finns också möjlighet att få det högre bidraget och för den som är vårdnadshavare för barn finns tilläggsbidraget. Slutsatsen att statens kostnader för studiestöd kommer att minska med anledning av utredningens förslag framstår därför som osäker.

Bilaga 3

Arbetslöshetsersättning, sjukpenning och studiestöd är sällan tillgängligt för den som nyligen invandrat till Sverige

Beskrivningen av möjligheten att ta del av inkomster av studier (studiebidrag och studielån) synes utgå från tidigare gällande regler och beaktar inte de ändringar som trädde i kraft den 20 juli 2021. Studiemedel får lämnas till den som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 eller 3 a §§ utlänningslagen samt till tredjelandsmedborgare i enlighet med EU-rätten. Studiestöd är därför i relativt många fall tillgängligt för den som nyligen invandrat till Sverige. Beskrivningen av vilka som kan få studiestöd få studiestöd med hänsyn till reglerna om varaktig anknytning är inte helt korrekt då den regleringen endast omfattar de som har uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 eller 4 §§ utlänningslagen och medborgare i Schweiz samt deras anhöriga.

Beslut om detta remissvar har fattats av enhetschefen Jeanette Lundqvist efter föredragning av verksjuristen Cecilia Ljung. I arbetet med remissvaret har även utredaren Alexandra Swenning och verksamhetsuvecklaren Lina Olofsson deltagit.

Jeanette Lundqvist

Cecilia Ljung